

بررسی موضوعات مرتبط با مالکیت فکری در سرمایه‌گذاری‌های ریسک‌پذیر

(مورد مطالعه: قوانین و مقررات ایران)

مهاجر رمضانی^۱، حسین علی احمدی جشفقانی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد کارآفرینی کسب‌وکار جدید دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران

info@mohajerramazani.ir

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران * (نویسنده مسئول)

aliahmadi@iust.ac.ir

چکیده

امروزه در سراسر جهان اقتصادی و ادبی یکی از مسایل مهم در حوزه قانونی، موضوع مالکیت فکری می‌باشد. مالکیت فکری که پیشروی قوانین مالکیت ایده و مالکیت طرح‌های نوآورانه است به‌طور کلی یکی از موضوعات مهم مطرح در سرمایه‌گذاری ایمن و خطرپذیر می‌باشد. در جهان صنعتی یکی از مهم‌ترین مباحث پیونددهنده سرمایه‌گذار و ایده پرداز امن‌تر بودن حوزه سرمایه‌گذاری و مالکیت فکری نسبت به جهان سوم و همچنین وجود قوانین حمایتی جانبی برای طرفین می‌باشد. سرمایه‌گذاری‌های ریسک‌پذیر به‌طور کلی دارای تاریخچه‌ای مدون در ایران و جهان بوده و انجام تحقیقات و نگارش مقالات مختلف برای آن یک قالب کلی از شرایط، محیط انجام، قوانین خاص و موضوعات مربوط به آن را مشخص نموده است. عمده‌ترین چالش مربوط به مالکیت فکری در ایران بحث عدم تمرکز نهادهای مجری قوانین مربوطه و عدم اجرایی شدن کامل قوانین کنوانسیون‌های بین‌المللی و قوانین مصوب در داخل کشور می‌باشد.

کلیدواژگان: سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر، کارآفرینی، مالکیت معنوی، دارایی فکری، قوانین ایران، مدیریت آموزشی، سازمان‌دهی

مقدمه

بر هیچ‌کسی پوشیده نیست که ایده‌های نوآورانه تا چه اندازه در توسعه کشورها حایز اهمیت می‌باشد. به همین دلیل حمایت از این اموال ایده‌ها و نوآوری‌ها از ضروریات هر جامعه ایست که توسعه را مدنظر دارد. نگاهی به کشورهای جهان اول این حقیقت را آشکار می‌سازد که حمایت از اموال فکری و به‌نوعی حقوق مالکیت فکری نقش زیادی در بهبود وضعیت کشورها داشته است. برای مثال آمریکا در دهه ۱۹۹۰ به یک رشد اقتصادی دست‌یافت که در نتیجه سرمایه‌گذاری در فناوری و اموال فکری بود که از اواخر دهه ۱۹۸۰ میلادی آغاز شده بود. موتور محرک پیشرفت‌های فناوری ایده‌های نوآورانه ایست که در ذهن مبتکران و مخترعان شکل می‌گیرد و با پیگیری آن‌ها در قالب یک کسب‌وکار جدید به بار می‌نشیند؛ اما اغلب این افراد جوانانی هستند که از یک‌سو فاقد تجربه و دانش مدیریتی و از سوی دیگر بی‌بهره از منابع مالی کافی هستند. آنچه امروزه بر همگان واضح و مبرهن است این حقیقت می‌باشد که آنچه از سیستم مالکیت فکری به دست می‌آید صرفاً منافع و سود نبوده بلکه هزینه‌هایی را نیز در بر دارد. در این میان می‌توان به هزینه‌های ثبت معاملات گرفتن وکیل و اقسام این موارد اشاره کرد.

بنابراین با توجه به این هزینه‌های بالا هزینه‌های ابتدایی بسیار زیادی برای حمایت حقوقی از نوآوری و تجاری‌سازی این ایده‌ها لازم است. فرآیند تأمین مالی برای کارآفرینان ممکن است سال‌ها به طول بیانجامد و همین مسئله نوآوران را از راه‌اندازی کسب‌وکارشان منصرف می‌کند. علاوه بر آن همین عامل نقش اصلی را در کاهش انگیزه‌ها دارد. با توجه به مسائلی که در ادامه توضیح داده خواهد شد به نظر می‌رسد بهترین روش استفاده از نهاد سرمایه‌گذاری خطرپذیر است؛ اما متأسفانه این نهاد کارا در کشور ما محجور مانده و چالش‌های حقوقی و قانونی بسیاری را فرا روی خود می‌بیند که در این مقاله سعی شده است به‌صورت مجمل به پاره‌ای از آن‌ها پرداخته شود.